

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број: 10/7-2-
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум: 11. 05. 2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Марина Јањић, ванредни професор
2. Др Бобан Арсенијевић, ванредни професор
3. Др Стана Смиљковић, редовни професор

2. Одлука Већа департмана за српски језик број 133/1-9-14-01 од 14.маја 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Александра Снежана Грубер
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српски језик)

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Компаративна анализа дидактичке апаратуре граматика српског језика и немачког језика као матерњег

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Мастер рад кандидаткиње Александре Грубер детаљно разрађује тему “ **Компаративна анализа дидактичке апаратуре граматика српског језика и немачког језика као матерњег**“ на укупно 69 страница. Осим Увода, у раду се издвајају четири главна поглавља и то:

1. ДИДАКТИЧКА АПАРАТУРА УЏБЕНИКА ГРАМАТИКЕ
2. ИСТРАЖИВАЊЕ
3. ЗАКЉУЧАК

Рад се завршава избором консултоване ЛИТЕРАТУРЕ са додатим поглављем ПРИЛОЗИ у којима се презентују инструменти којима је вршено истраживање.

У поглављу о пратећој дидактичкој апаратури у уџбенику кандидаткиња детаљно разрађује наставну теорију о савременом уџбенику у шест разноврсних потпоглавља и то:

1. Уџбеник и његов значај у настави српског језика
2. Уџбеник – посебна врста књиге
3. Утицај уџбеника на процес учења
4. Структуралне компоненте уџбеника
5. Стандарди квалитета дидактичког обликовања уџбеника (стандарди „Д“ групе)
6. Дефинисање стандарда „Д“ групе

Након тога следи истраживачки део који је најкомплекснији и садржи 11 потпоглавља:

1. Организација и ток истраживања,
2. Методе истраживања
3. Инструменти истраживања
4. Циљеви истраживања
5. Узорак испитаника
6. Хипотеза истраживања
7. Статистичка обрада података
8. Дистрибуција одговора наставника
9. Дистрибуција одговора ученика
10. Интервју
11. Анализа садржаја

На крају, следе: ЗАКЉУЧАК, ЛИТЕРАТУРА (садржајна, актуелна и релевантна и подједнак заступљена из лингвистичке и педагошке научне области) и ПРИЛОЗИ.

У Прилозима су презентовани инструменти истраживања (упитници и анкете), али и преводи лекција

из немачке граматике као конкретан пример функционалног уџбеника који задовољава стандард Д 5.

1. Питања за интервју
2. Упитник за наставнике матерњег (српског) језика
3. Fragenbogen für die Deutschlehrer
4. Упитник за ученике
5. Die Fragen für die Schüler
6. Пример добро дидактички обликованог садржаја преузетог из радног уџбеника немачке граматике „Deutsch.kompetent 6“ са преводом.

Резултати истраживања презентовани су помоћу табеларних приказа и графикана. У раду има укупно 1 графикон и 15 табела.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Спроведено истраживање путем компаративне анализе (у неким сегментима рада вршена је контрастивна анализа) на тему дидактичког обликовања уџбеника граматике српског језика и немачког као матерњег, потврдило је полазну хипотезу – да је немачки уџбеник боље дидактички обликован. Праћењем степена заступљености стандарда „Д“ групе у радним уџбеницима граматике који се на часовима матерњег језика користе у Лајпцигу и Србији, у школама чији су наставници и ученици учествовали у истраживању, дошли смо до, донекле, очекиваних резултата.

Аутори немачких граматика све време пружају подршку учењу са разумевањем. Функционалност, јасноћа, прецизност илустровања, сведена и очигледна уклопљеност иконичких средстава код ученика побуђују осећај за естетику. Нашим уџбеницима не мањка илустрација, али су оне често неоправдано постављене, чини се чисто из декоративних разлога, како би привукле пажњу читалаца. У немачким уџбеницима јасна је, пак, ефикасност употребе иконичких средстава. Илустрације су комплементарне другим компонентама лекције и функционално уклопљене, технички су квалитетне и разумљиве, те повећавају мотивацију ученика за учењем.

Немачки уџбеник подржава процес изградње општих појава, идеја и појмова управом стављањем у контекст питања и задатака за самостални рад и анализу. Ученик који градиво савладава уз помоћ наше граматике има увид у већ презентоване везе, док немачка граматика усмерава ученика да самосталном мисаоном активношћу сам успоставља односе и везе у оквиру садржаја. Тако са једне стране имамо механичко учење (учење напамет), а са друге учење са разумевањем. Учење са разумевањем подстиче се и путем задавања задатака са сложеним проблемским ситуацијама смештеним у конкретан, животни контекст. Немачки уџбеник планира и реализује мале индивидуалне или групне пројекте којима се ученици воде ка евалуативном понашању, док се већина ученика који уче из наших граматика задржава на нивоу знања, евентуално успевају да изврше синтезу садржајних елемената. Немачки уџбеник подстиче ученике да граде личне ставове које би увек могли да покрепе аргументима.

Циљ већине задатака наших радних уџбеника јесте репродукција појединачних знања из претходних лекција, док немачки уџбеник нуди задатке који та знања и умења повезују у општије системе знања која су трајна и могуће их је примењивати и ван школског контекста.

Имплицитно дате вредности немачких уџбеника су у сагласју са експлицитно датим вредностима. Тиме се у потпуности остварују његове васпитне и социјализацијске функције. Такође, процес учења ученика би требало да буде не процес акумулације, већ конструкција знања. ПНЗ би

требало да буду основно средство учбеника којим би се стварале ситуације којима ће се изазвати активности ученика и пружати могућност да кроз самосталне активности изгради знања и умења. Наши радни уџбеници нису тако обликовани, барем не у потпуности. Бесмисленост и неодређеност, некоректна формулисаност, нејасноћа и квазиактивирајући дојам задатака су слаба страна наших уџбеника. Зато ће наш ученик често бити демотивисан за рад, имаће утисак да је он неуспешан, остаће збуњен пред изазовом. Отуда прибегавање учењу напамет, буџању дефиниција и избегавање смисленог истраживања одређеног језичког или граматичког проблема.

Успешно организована настава граматике почива на функционалном и квалитетном уџбенику, те је стога неопходно да се постојећи уџбеници српског језика усагласе са принципима савремене школе.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња Александра Грубер користила се сложеном методологијом истраживања уз добро постављен предмет, циљеве и задатке истраживања.

Користишћена је *експериментална, дескриптивна и метода контрастирања* уз статистичку, тј. квантитативну и квалитативну обраду података на основу добијених резултата у запаженим педагошким појавама.

У самом истраживању коришћени су следећи истраживачки поступци и технике:

1. техника анкетања наставника и ученика (резултати анкета биће обрађени помоћу дескриптивних статистичких метода);
2. опсервација – систематско посматрање;
3. интервју;
4. анализа дидактичко-граматичких садржаја.

Са оваквом методолошком поставком, кандидаткиња је извела и валидне и јасне закључке и резултате истраживања који недвосмислено указују на проблем који имамо у конципирању граматика као уџбеника за основне школе.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Да ли теза садржи све битне елементе

По чему је теза оригиналан допринос науци

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

Мастер рад под називом Александре Грубер *Компаративна анализа дидактичке апаратуре граматика српског језика и немачког језика као матерњег* у свим тачкама испуњава захтеве научно-истраживачког задатка: актуелност, релевантност, ваљана методолошка поставка истраживања и презентовање резултата.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- **да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана.**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

Са задовољством прихватамо рад и препоручујемо Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу одбрану мастер рада Александре Грубер.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-2-14

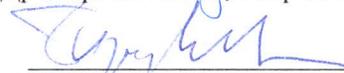
Датум:

11.05.2015.

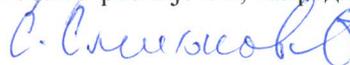
ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Марина Јањић, ванредни професор

2. Др Бобан Арсенијевић, ванредни професор

3. Др Стана Смиљковић, редовни професор